

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

- 1. Назив квалификације:** Возач моторних возила.
- 2. Сектор - подручје рада:** Саобраћај.
- 3. Ниво квалификације:** III
- 4. Начин стицања квалификације:**
Квалификација се стиче након успешно завршеног процеса средњег стручног образовања.
- 5. Трајање:**
Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје три године.
- 6. Начин провере:**
Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на завршном испиту који спроводи средња школа и Завод за унапређивање образовања и васпитања (ЗУОВ).
- 7. Заснованост квалификације:**
Квалификација се заснива на опису рада, циљевима и исходима стручног образовања.

7.1. Опис рада

Дужности - стручне компетенције:

- Припремање документације и возила;
- Управљање теретним моторним возилом;
- Контрола терета у току утовара, транспорта и истовара;
- Вођење документације и евиденције;
- Преглед и нега возила;
- Безбедност и здравље на раду.

Дужности - стручне компетенције	Задаци - јединице компетенција
Припремање документације и возила	– Преузима и прегледа неопходну документацију за терет и возила; – Израђује план пута; – Упознаје се са врстом терета;

	<ul style="list-style-type: none"> – Врши преглед и визуелну проверу стања возила (мотора, система и уређаја), товарног простора и опреме за обезбеђење терета; – Проверава и подешава тахограф и комуникационе уређаје; – Успоставља и одржава комуникацију са диспечером, колегама, представницима МУП-а и др.
Управљање теретним моторним возилом	<ul style="list-style-type: none"> – Примењује саобраћајне прописе у вожњи; – Прилагођава вожњу саобраћајним, путним и временским условима; – Прати стање возила и терета у току вожње; – Примењује принципе економичне вожње; – Спроводи прописане поступке у случају саобраћајне незгоде или акцидентне ситуације.
Контрола терета у току утовара, транспорта и истовара	<ul style="list-style-type: none"> – Поставља возило на место утовара/истовара; – Проверава стање и количину утовареног терета; – Врши обезбеђење терета на возилу; – Одређује распоред терета на возилу у односу на карактеристике возила и терета; – Прати утовар/истовар и идентификује евентуална оштећења током вожње или утовара/истовара.
Вођење документације и евиденције	<ul style="list-style-type: none"> – Попуњава документацију (путни налог, товарни лист, Европски извештај о саобраћајној незгоди на путевима, стране дозволе за међународни превоз, итд.); – Води евиденцију о трошковима (путарине, гориво, тунелске таксе, накнаде за паркирање, разне таксе, итд.); – Примењује царинске прописе и процедуре.
Преглед и нега возила	<ul style="list-style-type: none"> – Редовно проверава стање возила; – Врши превентивно одржавање (допуна течности, ваздуха у пнеуматику, итд.); – Води рачуна о чистоћи возила; – Препознаје неисправности и отклања једноставније.
Безбедност и здравље на раду	<ul style="list-style-type: none"> – Користи средстава личне заштите; – Примењује мере противпожарне заштите; – Примењује превентивне мере заштите здравља (ергономија, ноћни рад, стрес...); – Примењује поступке за пружање прве помоћи.

7.1.1. Изложеност ризицима при обављању дужности:

- ризик од механичких повреда;
- ризик од пада;
- ризик од утапања;
- ризик од радиоактивног зрачења;
- ризик од саобраћајног удеса;
- ризик од опекотина;
- ризик од пожара;
- ризик од експлозије;
- ризик од физичког напада;
- ризик од излагања узроцима стреса.

7.2. Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за квалификацију Возач моторних возила је оспособљавање лица за управљање теретним моторним возилима.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере и сл. усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- аналитичко размишљање и решавање проблема;
- користи дигиталне технологије;
- тимски рад;
- примену мера заштите здравља и животне средине у процесу рада;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу.

7.3. Исходи стручног образовања

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
припремање документације и возила	<ul style="list-style-type: none"> - разликује врсте документације за обављање транспортног задатка; - разликује путне правце у земљи и иностранству; - разликује врсте терета и његове карактеристике; - наведе системе, уређаје и опрему возила који се проверавају пре вожње; - објасни рад тахографа; - наведе средства за комуникацију са диспечером и колегама. 	<ul style="list-style-type: none"> - анализира документа за обављање транспортног задатка; - користи информационе и комуникационе уређаје; - препозна карактеристике робе и припреми возило за превоз; - процени стање свих система, уређаја и опреме возила; - користи тахограф; - комуницира са диспечером, колегама, представницима МУП-а и др. 	<ul style="list-style-type: none"> - савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља поверене послове; - ефикасно планира и организује време; - испољи позитиван однос према значају спровођења важећих стандарда у раду; - испољи позитиван однос према функционалности и техничкој исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла;
управљање теретним моторним возилом	<ul style="list-style-type: none"> - објасни правила саобраћаја; - разликује вожњу у различитим саобраћајним, путним и временским условима; - објасни функционисање мотора, система и уређаја на возилу; 	<ul style="list-style-type: none"> - примењује саобраћајне прописе; - прилагођава вожњу у различитим саобраћајним, путним и временским условима; - прати стање возила у току вожње и одржава безбедан превоз терета; 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи љубазност, комуникативност, предузимљивост, флексибилност у односу према сарадницима; - испољи креативност и иновативност при обављању посла;

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:		
	<ul style="list-style-type: none"> - објасни понашање робе у току вожње; - објасни функционисање система и уређаја који доприносе економичној вожњи; - објасни поступак у случају саобраћајне незгоде или акцидентне ситуације; - објасни поступке за пружање прве помоћи. 	<ul style="list-style-type: none"> - спроводи принципе економичне вожње; - примењује прописане поступке у случају саобраћајне незгоде или акцидентне ситуације; - демонстрира поступак пружања прве помоћи. 	<ul style="list-style-type: none"> - оријентисан према клијенту и прилагодљив на промене у раду; - решава проблеме у раду; - испољи позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима; - испољи позитиван однос према мерама безбедности и заштите података.
контрола терета у току утовара, транспорта и истовара	<ul style="list-style-type: none"> - опише начин постављања возила на место утовара/истовара; - објасни начине осигурања и заштите терета на возилу; - објасни принципе распоређивања терета на возило; - наведе општећења возила и терета која се могу јавити у току утовара, превоза и истовара. 	<ul style="list-style-type: none"> - поставља возило на место утовара/истовара; - идентификује стање возила и терета у току вожње; - изабере начин осигурања и заштите терета на возилу; - распореди терет на возилу; - препозна евентуална општећења возила и терета у току вожње, утовара и истовара; 	
вођење документације и евиденције	<ul style="list-style-type: none"> - наведе потребну документацију за извршење транспортног задатка; - описује различиту документацију и наводи садржај који се попуњава; - именује трошкове и саставља табелу која показује њихов износ; - наведе прописе и обавезе возача у царинским и шпедитерским процедурама и документацији. 	<ul style="list-style-type: none"> - попуни потребну документацију за извршење транспортног задатка; - користи различита средства плаћања; - класификује трошкове за евиденцију; - спроводи прописе и обавезе возача у царинским и шпедитерским процедурама и документима. 	
преглед и нега возила	<ul style="list-style-type: none"> - објасни поступке контроле делова и уређаја на возилу обухваћене дневним прегледом возила; - објасни поступке превентивног одржавања (допуне техничких течности на возилу, ваздуха у пнеуматику и др.); - објасни начине отклањања једноставнијих кварова; 	<ul style="list-style-type: none"> - прати стање делова и уређаја на возилу; - примењује поступке превентивног одржавања (допуне техничких течности на возилу, ваздуха у пнеуматику и др.); - препознаје неисправности и отклања једноставније кварове; 	

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
	<p style="text-align: center;">По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни начине довођења возила у чисто стање споља и изнутра. 	<ul style="list-style-type: none"> - примењује поступке довођења возила у чисто стање споља и изнутра. 	
<p>безбедност и здравље на раду</p>	<ul style="list-style-type: none"> - наброји права и обавезе запослених у вези заштите на раду; - опише изворе опасности на раду; - наведе врсте повреда на раду; - наброји професионалне болести возача; - објасни последице саобраћајних незгода; - објасни мере безбедности и здравља на раду; - наброји опрему за личну безбедност на раду; - објасни основе горења, узроке пожара, начине спречавања и гашења пожара; - наведе информације о криминалу и илегалним миграцијама. 	<ul style="list-style-type: none"> - схвати значај права и обавеза запослених у вези безбедности и здравља на раду; - опажа различите опасности на раду; - демонстрира употребу опреме за личну безбедност; - предузима мере за сигуран рад у складу са прописима; - правилно рукује апаратима за заштиту од пожара; - предузима мере против илегалне миграције. 	